

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér
9. szám. Ide intézendő a lap
szellemi részét érdeklő min-
den közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP.Felelős szerkesztő: **KOMÁROMY ISTVÁN.****Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Erzsébet-tér 9.
sz. alatt a könyvnyomdában.
Ide intézendők a kiadóhivatal
illető előfizetés, hirdetésny,
nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisior tér-
fogata 15 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 50 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Idehaza Amerikából.

Hetek óta rossz híreket hoz a táviró a messze Amerikából, hogy nincs már mit keresni Amerikában, mert elfogyott a munka. Kezdetben nem akartunk hitelt adni a híreknek, mert a csábító levelek azért napról-napra érkeznek és még mindig sokan vannak, kik utlevelet kérnek. A hírek tényleg megfelelnek azonban a valóságnak, mert csakugyan mindennap látunk Amerikából hazaérkezett embereket és családokat a vasúti indóháztól bevonulni.

Arról ismerünk reá e haza vándorolt testvéreinkre, hogy mindegyik különös kis kézi bőrröndöt, vagy fonott kosarat cipel kezében, mely összes motyóját pakolva rejtegeti. Külsőjükön meglátszik a civilizáció, mert míg idehazai lakosok voltak, büszkén jártak a Szijjártó-utcában lakó csizmadia-mester készítményében és az otthon szövött és fehérített tiszta gyolcsban, meg a rimaszombati kalapos által vasalt pörge, fekete kalapban. Az ilyen jó magyar ember mielőtt kivándorolt szerencsét próbálni; ha találkozott velünk, ősi magyaros szokás szerint eképen köszönt: „Adjon Isten jó napot!” Azután a saját maga által töröl-metszett és kigőresölt körtefa pálczikára támaszkodva, alázatosan elbeszélgetett veünk.

Most, mióta az újvilág beteges csiráit szivta magába, egészen átváltozott Uraságoktól levetett, gyűrött angol öltönyben jelenik meg előttünk, fején színes kalappal, lábán fűzős, vízátlatlan topánna.

Ismerőst, ismeretlent egyformán a „God day!” angol kifejezéssel köszönt, csak hogy tüntessen. Szájában foghegyen vagy szivar, vagy kis angol fapipa lóg, kezében pedig finom sétatobot suhogtat, mintha mindig ütni akarna. Meg-

jelenése, magatartása nyegle, bizalmatlan és az undorodásig lenéző, feje gőzöl a szesztől és a szép magyar férfi, ki még öt-hat év előtt mint szálás ember vándorolt ki, most mint a sok és nehéz munka alatt meggönyvedt, törődött, megöszült vagy megkopaszodott ránczos képű ember tért haza. Már anyanyelvét sem tudja úgy, mint azelőtt, mert a sokféle nátió között, kikkel együtt gönyvedt a föld gyomrában, vagy a gyár füstjében és porában, mindenféle nyelven pövedált és itthon szereti a sokféle szót, mint a papagály tündetőleg és értelmetlenül beszédjébe belé vegyíteni.

Igy néz ki egy Amerikából haza került tamásfalai, zeherjei vagy pokorági ember. Volt alkalmunk látni egy párt az indóháztól bevonulni. A vonatról leszálló es fentebb rajzolt szibaritavázt csinos, lürge paraszt menyecske fogadta és könnyes szemekkel ölelte keblére. Az asszonyka örült is, meg bánkódott is. Örült a viszontlátásnak és zokogott a felett, hogy mi lett öt-hat év alatt az ő nyalka férjéből. Ez a szomorú viszontlátás az idegenre is nagy hatással van. És hányat temetett el a tánya és hányat fojtott meg a gyár mérges gáza? Ennek is csak egy részéről tudnak a konzulátusok útján kuldott levelek beszámolni. Sok pedig úgy vész el, hogy se hire, se hamva nem marad.

De hát mégis számosan érkeznek haza és többen nem üres kézzel, mert sok-sok megtakarított dollárt küldtek és hoznak magukkal. Ezen aztán földet és házacskát vásárolnak és megkezdődik ismét az itthoni henye élet.

Csudálatos, hogy Amerika levegőjének milyen átalakító hatása van. Ki itthon lusta és szégyenli a munkát, ott szakadásig dolgozik és ezért van

meg a nagy kereset, nem pedig azért, mintha ott magasabbak volnának a munkabérek. Amerikában úgy fizetnek minden munkást, mint nálunk a kubikosokat. A mennyit dolgozott, annyit fizetnek.

A csekély számba menő másfajta munkánál pedig ott áll a munkafelügyelő, ordít és káromkodik a munkásokra, mint nálunk az igavonó barom felett a béres. S ha nem dolgozik eleget, kifogja a járomból és szelnek eresztí, mert van helyette ezer meg ezer. Amerikában tehát muszáj dolgozni és keresni, vagy éhen hal az ember. Pedig a megélhetés is jóval drágább, mint nálunk.

A mi munkásaink erejének kihasználásáról, hogy egy példát mondjunk, nézzük meg a vasúti pályamunkásokat. Valóban fölháborodik az ember, mikor látja ezen nap-nap mellett állandóan foglalkoztatott emberek henyelését.

Nyár folyamán egész csapatok pipaszó mellett nagy tempóra kapargatják a vasúti sinek között a fűvet, vagy ritmusos kopogással szedgetik a korhadt talpfákat. És ilyen munkás nap-számba keres három koronát az államvasutak terhére, és az a vonatkísérő személyzet, vagy tisztikar az ő felelősségteljes, folytonos nehéz munkájához aránytalanul mennyivel rosszabbul van fizetve. Parancsolni azonban nem lehet nekik, mert akkor sztrájkolnak, a vonatok pedig menni kell és így kénytelen az államvasut e henye népséget egész éven át foglalkoztatni és fizetni. Amerikában az ilyen embernek még jó szót sem adnának, hanem azonnal elkergetnék. De Amerikában dolgozik ám, mert tudja, hogy van ember elég és nincsen egy másik Amerika.

De hát mi történik most már hazaérkezett népükkal? Szinte előre tudjuk és érezzük, hogy

TÁRCZA.

A „Napközi Otthon“ megnyitása.

Ködös borulat ül a látóhatáron. Az égen A földön. Halmos-völgyes tájon. Ólomszürke az ég. Nedves, fojtó a lég. Kopár és kietlen-tűz elárvult minden . . .

Fenn a pokorági kékes tetőket valami fehér felhő lepi be. Ugy rémlik, mintha épen a Széchy Mária útján ereszkednék alá. Lassan lassan közeleg. Majd egyszerre látom, hallom, amint zizegve hull a hó. Mind-egyre sűrűbb és nagyobb pelyhekben. Hogy befödjön mindent. Hogy egyenlősítsen mindent. Itt e völgyön, e földön, e nagy egyenlőtlenségben. Legalább külsőleg. Legalább színben . . .

A meleg bundáscákba bujtatott városi gyerekek, köztük az enyéme is, ujjongva fogdossák a szálló kövér pihéket. Homokos udvaron. Kiközvetett uton . . .

Oldalt, a város tanyai ösvényén pedig 2 hiányosan öltözött, szegény gyerek ballag. Ezek is örülnek. Ezek is vidámak. Az arezuk csupa szin, a szemük csupa tűz! Oldalukon táská. Oskolábi jönnek. Meglepődve szólítom meg őket: Miért e nagy jókedv?

— Mert jó ebédünk volt! S most már tavaszig lesz! — felelik derülten, kacagva vidáman.

Dertüs vidámságuk reám is átragad. A zimankós idő s a ködös közviszonyok szülte nyomasztó hangulat oszladozik a lelkemről. A csüggedést remény váltja fel. Bánatos borongást — örvendő vidámság. Fásult tetlenséget — bizó munkakedv!

Nem félek. Nem fázom.

Ez oskolás gyermekek öröme, bizalma csodálatos érzést, csodás melegséget lop a szívembe. Magtiszító hálát. Hálás tiszteletet. Mint átölelő emberszeretet.

S amint ennek meleg hullámai végig áradnak szívemen, lelkemen: játszi képzeletem szárnyra kap. Elragad. Szébb világba. Jobb világba. Asszonyokkal — szép lányokkal — melegséggel, szeretettel teli nagy szobába.

Szemem elől eltűnt a ködös látóhatár. A pokorági part, a sáros tanyai ösvény. A hulló bópihék. Zimankós, rossz idő.

Csupán a két gyereket látom. Villogó szemmel. Nevető szájjal. Nagy asztalok körül. Hatvan-hetven társal! A levegőben pompás gulyás-illat szállong. Takaros

gazdasszony épen osztogatja nagy kondérokából piros cse-reptálcákba a párolgó levest, jökora husdarabokkal.

Órül itt mindenki. Nevet itt a lélek.

Harminczkét gyerek szája. Harminczkét leány-szem. S e 64 szempárból átsugárik, átszökik mindazok szemébe, mindazok szívébe, a kik a tágas konyhat a mai megnyitón virágos kertté varázsolták. Jóságos asszonyok, szépséges leányok. És emberbarátok. És nyüzsgő, fényes csoport. Színes, eleven kép! A jótékony-ságnak, az önzetlen emberszeretetnek apostolai, bátor katonái. A szeretett vezér a nagy mester körül!

Az intelligens rimaszombati társadalomnak az igazán mivel magyar nők legszebb, legjótékonyabb alkotásának: az iskolaköteles tanyai, szegény gyermekek Napközi Otthonának megnyitójára gyűltek össze.

A nemesszívű elnök hívó szavára. Saját jó szívük benső sugallatára!

Az első ebédre. Kedves ünnepélyre.

Immár befejezték. Immár megnyitották!

De én most is látom, most is hallom őket. Amint gyülekeznek, amint köszöntgetnek. Mindenkit szívesen, nyájasan fogadnak. Zsong-zsibong a terem.

Elül zold asztalnál ül a diszes vezérkar. Középen az elnök: *Samarjay* Jánosné. Balján az ő jobbra: özv. dr. *Marikovszky* Istvánné igazgató. Mellette: *Széman* Endre prépost, az áll. elemi iskolák gondnokságának képviselőjében. Jobbról: dr. *Kovács* László polgármester.

Kétoldalt a terem hosszában diszes női tábor. Rimaszombat és vidéke jótékony nőegyesületének szépséges hölgyei, jóságos tagja: *Baráth* Karolyné, özv. *Bernath* Gyulané, *Czinke* Istvánné, özv. *Csider* Antalné, *Feketené-Otte* Hedvig, *Geduly* Gézané, *Geduly* Gizike, *Institörisz* Marcsa, *Krizsó* Tamásné, dr. *Kovács* Lászlóné, *Loysch* Ödönné, *Máriássy* Lászlóné, *Pásztor* Gyulané, *Ratkó* Margit, *Széplaky* Lajosné, *Tóth* Béláné, *Ternyey* Margitka, *Török* Klemma, dr. *Veres* Samuné, dr. *Wallentiny* Dezsóné, dr. *Zehery* Istvánné stb. stb. A terem háttérében jószívű emberbarátok foglaltak helyet: *Medveczky* Sándor kir. közjegyző, *Geduly* Géza gyógyszerész, *Loysch* Ödön főgimnáziumi-, *Kathona* Géza polg. leányiskolai-, *Törköly* József és *Matolesy* Pál áll. el. iskolai igazgatók; *Ternyey* János postafőnök, *Bihary* István iskolafelügyelő, *Lakatos* (Schloss) Lajos áll. el. iskolai tanító és többen. Stilszerűen és kedvesen zárták be a hatalmas falancot az áll. polgári leányiskola IV. osztályának bájos leánykái: a jótékony-ságnak, az emberszere-

tenek fogékony növendékei, később bizonyára buzgó gyakorlói.

S e több, mint félszáz főnyi gyülekezeten ünnepi hangulat uralkodik. A jöttét jóleső érzése. Az altruizmus tiszta derűje.

Egyszerre elül a zsbongás, elnémul a kacaj.

A zöld asztal mellől feláll az elnök, az egész intézmény lelke: *Samarjay* Jánosné. Az ő szeretetreméltó nemes egyéniségének szerénységével, kerestelen közvetlenségével üdvözlí az áll. elemi iskolák gondnokságának, Rimaszombat r. t. városnak és a jótékony nőegyesületnek megjelent képviselőit. Szívbeli örömmel jelenti az egybegyűlteknek, hogy a gondnokság felszólítására, a nemes város támogatásával és nagyközönségünk ismert adozatkészségében bízva 32 fiú és 32 leány, szóval 64 szegény iskolás gyermek számára a nőegylet a tél folyamára ismét megnyithatta a Napközi Otthont. Adhat nekik napról-napra meleg ebédet, melegedő szobát. Ez ép úgy emberbaráti, mint magyar nemzeti és szociális tekintetben egyaránt nemes intézményt továbbra is hathatós pártolásba, a megjelentek oltalmába ajánlja.

Lelkes, meleg éljenzés kíséri szavait. Zalogául az osztatlan szeretetnek és biztató helyeslésnek.

Majd városunk köztisztviselőiben álló polgármestere kért szót és a hivatalos ügyben a városból távollévő *Lukács* Géza vármegyei főjegyző, gondnoksági elnök nevében is, de Rimaszombat r. tanácsu város közönségének és saját magának nevében is lendületes rögtönzésben mond hálás köszönetet *Samarjay* Jánosnének és a jót. nőegyesületnek, melynek tagjai nemes önfeláldozással, önzetlen jó szívvél gondozzák az árvákat, szegényeket, elhagyottakat. Önzetlen, szép munkájukhoz a város legmesszebb menő támogatását igérvén és továbbra is készséggel felajánlván, a jót. nőegyesületre, annak hivatott vezérére és összes tagjaira az Isten legjobb áldását kívánja.

Osztatlan lelkesedéssel fogadott beszédét a figyelmes elnök megköszönte. Majd őszinte örömmel tudatván, hogy ismeretlen emberbarátoktól most az ünnepély folyamata alatt névtelentül 100 kor. adományt vett át, az ünnepélyt köszönő szép szavakkal bezárja s felkéri a jelenvoltakat az első ebéd kiosztásának megtekintésére.

Ismét általános lesz az éljenzés. A zsbongás. A jókedv. A derüs hangulat.

Megnyiltak a szívek. Megnyiltak a zsebek. Előkerültek a bugyellárisok.

kik vagyont szerettek, azok egy ideig, mint a herék a köpüben abból fognak élni, mert arra gondolnak, mint már sokan tették, hogy ha elfogy mit gyűjtöttek, ismét kivándorolnak. Csalódnak és pedig nagyon csalódnak.

Mi azonban valószínűleg nem csalódnak, ha azt állítjuk, hogy a mai kor és állapotok után ismét sok száz esztendőnek kell lefolyni, míg megint oly kor következzen be, melyben az újabb találmányok az emberi elmét és kezet megint oly sok irányba vegyék igénybe

Természeti törvény, hogy minden e földön csak egy bizonyos időig, pontig nő, fejlődik és tökéletesedik; — azután beáll a visszafejlődés, vagy az általános pangás, mert minden és mindenféle irányban használtatott ki. — Évezredeknek kell azután ismét elmúlni, hogy a természet és az emberi elme oly találmányokat teremtsen, létesítsen és keresetforrásokat nyújtson, hol aztán megint az emberi munka kihasználására nagyobb mérvű szükség legyen.

A mai kor záró határát — a jelekből ítélve, — az egész földgömbön és minden téren elérte. A találmányok rohamosabban haladtak előre az emberiség igényénél és számánál. Tehát különösen a gyárpar terén elértük a túltermelést és e pontnál természetszerűleg meg kellett állni egy időre a haladás és emelkedés kerekének. Ez az oka annak, hogy Amerikában ezer száma eresztik el a munkást és jó vissza szülőföldjére.

Reánk nézve ez szerencse, mert nálunk még nincsen túltermelés s itten kap is mindenki munkát. Vannak gyáraink, vannak bányáink, hol csak felét kívánják annak, mit Amerikában. De ha nálunk szegény a munka, akkor népünk ne követelje azt, a miért Amerikában még püssenni sem mer.

Aggódva tekinthetünk a hazaérkezettek jövőjére, mert álszeméremből idehaza a helytelen fogják adni magukat, nehogy a vagyonosabb koma, vagy sógor megszólja őket; — pedig Amerikában a sógor is, meg a koma is épen úgy megfogná a munka végét. Amerikában uri-fiuk is beállnak kocsisnak, nálunk pedig egy zsellér fia is szegényli a javító hordó szekeret megrakni. Nálunk egy iparos-mester csak olvas és kártyázik, de ha elpusztul, Amerikában újra felveszi a kalapácsot, a kaptafát vagy bárdot.

Talán szerencse, hogy hoztak haza amerikai szellemet, de nem hisszük, hogy ezt idehaza követnék és megvalósítanák.

Vessék le hát az uraságoktól levetett angol ruhát, váltsák fel újra a honiipar készítményével. Tegyék le derekukról azt a nagy kerékkötő ezüst és aranyláncot, meg a drága köves gyűrűket: adják az ékszerésznek, meg azoknak, kiknek egyéb dolguk nincsen, csak ebben gyönyörködni. Csavarják helyére a kéve kötelet és vegyék nyakukba a vándor tarisznya helyett a bőrkötény szíját — meglátják, hogy sokkal boldogabbak lesznek idehaza, mint Amerikában.

Azt a 100 koronás jótékony adományt, azt a névtelen nemes tettet újabbak követik. A jelenlévő nemes emberbarátok ismét közel félszáz koronát raktak az örvendő elnök, az örvendő igazgató kezébe. A megújított Napközi Otthon javára. Meleg táplálékot, meleg otthont a mai napig délben is nélkülöző 64 iskolaköteles szegény gyermek felmelegítésére. Talán a felnevelésére. A hazának, a társadalomnak megmentésére. Egy szebb, egy jobb jövő megteremtésére . . .

Derős vidámságuk reám is átragad.
S ámbár újra látom a borus láthatárt: Pokorági tetőn terhes hőfelhők, tanyai ösvényen — vékony ruházatban iskolás gyermeket: nem félek. Nem fádom!
Szívemen előmlik az a déli meleg. Megtisztelő hála. Hálás tisztelet. Mindent átölelő emberszeretet.
Téli zimankóban, a zizegő hóban hálaimát hallok: „Aki éltél, italt adott: Annak neve legyen áldott!” — Amen.
Rimaszombat, 1907. december 3.

Dr. Wallentinyi Dezső.

Immaculata.

„Azért terjedt el a kereszténység olyan gyorsan, mert van egy szép nő, egy istenasszony az oltárain s ez vonzza a tisztelőket.” Ilyen formán ír Mikszáth az egyik elbeszélése elején s ebben a mondásban, ha nem egészen korrekt is és dogmatikai szempontból kifogásolható, — sok igazság rejlik. Mert az a szép szűz és anya csakugyan vonzó jelenség az oltárokon, habár ezt a szépséget nem annyira a külsőre szokta érteni az egyház, mint inkább a belső lelki szépségre: a tündöklő erényesség példaképét látja benne, a kiben az Istennek kedve telik.

Tisztelete alól nem akarja magát kivonni a költő kálvinista pap: Tompa Mihály, bár a legpuritánabb felekezet híve, de „Olajág” című imakönyvében szép elmékedést szentel egyebek között az Üdvözítő anyjának is.

Nem csodálkozhatunk ezen, hiszen ez a tisztelet tulajdonképpen, alapjában a szentírásban gyökerezik s mint ilyen ellen hívő kereszténynek nem lehet szava, csupán a tisztelet szertelen módjaitól fázik a puritán érület.

Már az ó szövetségi biblia legelső lapjain, a hol az ember paradicsomi állapotáról és bűnbeeséséről olvassunk naiv, egyszerű történetet, ugyanott olvassuk a csá-

Segítsenek ebben az iparvállalatok, a külföldi egyetek és hatóságok. De a gonosz eszméket, mit Amerika büzhödt levegője sziveikbe ültetett, onnan öljék ki, hogy annak egy paránya se mérgezze a mi egészséges levegőnket.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

Belügyminiszteri intézkedés a visszavándorlók érdekében.

A nagy arányokat öltött visszavándorlás tárgyában vármegyénk alispánjához az alábbi szó szerint közölt körrendeletet intézte a m. kir. belügyminister ur. Első cikkünkben ezzel egyidejűleg népünkhöz intézünk komoly tanácsokat, az állapotokat kétségtelenül a tiszta valóságban feltüntető rendelet közlése mellett pedig a hatóságok becses figyelmét kívánjuk a teendőkre felhívni.

141827—1907. B. M. számú körrendelet az amerikai Egyesült-Államokból való visszavándorlás tárgyában.

Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.

Hozzám érkezett hivatalos jelentések megerősítik a napilapok azon tudósításait, hogy az Észak-Amerikai Egyesült-Államokban pár héttel ezelőtt beállott gazdasági válság az ipari, bányai és egyéb vállalatok egyrészt üzemüknek teljes beszüntetésére, másokat pedig arra kényszerített, hogy munkaejüket a felére apassák vagy munkásaiknak az eddiginél tetemesebben csekélyebb bért fizessenek. Az ennek következtében beállott munkahiány más gazdasági zavarok és az illető vállalatoknak az az eljárása, hogy elsősorban az idegen munkásaikat bocsájtják el, tömegesen terítik vissza Európába, különösen hazánkba azokat, kik az utóbbi évtized folyamán az Egyesült Államokba kivándoroltak.

Megbízható adatok szerint Hamburgban 6000, Brémában 3800, Antwerpenben 2300 visszavándorló érkezik meg e héten. Ezeknek körülbelül fele a magyarok közül kerül ki. Az egyesült-Államokban beállott gazdasági válság és az annak kényszerítő hatása alatt bekövetkezett tömeges visszavándorlás az itteni hatóságokra felelő fontos és sürgős feladatot ró. Gondoskodni kell arról, hogy mindazok, kik részint azért, mert ezen válságról még tudomással nem bírnak, másrészt talán azon okból mert annak jelentőségéről és terjedelméről nem helyesen lettek tájékoztatva és most készülnek a kivándorlásra, ebbeli szándékukról lebeszéltessek.

Az ország több pontjáról jött jelentések nyomán ugyanis tudomást szereztem arról, hogy bár a kivándorlásra felkészültek tulajdon részét a riasztó hírek visszatarjták és legtöbbször már is elhatározták, hogy a viszonyok kifejlődését bevárja, mégis nagyobb számban akadnak olyanok, kik valószínűleg lelketlen ügynökök sugalmazásaira hallgatva, a kikötő városok felé megkezdik útjukat. Felhívom ezért a czimet, miszerint haladéktalanul utasítsa közeget és alantas hatóságait, hogy az utlevélet kért vagy nyert egyénekét s általában a lakosság sma rétegeit, melyek napilapok útján a fentiekrol tudomást nem nyerhetnek kellő alakban kimerítően tájékoztassák s komolyan és nyomatékosan figyelmeztessék, hogy kivándorlásuk által ezidő szerint csupán anyagi károsodásuknak s testi épségük veszélyeztetésének teszik ki magukat.

Gondoskodni kell arról is, hogy a visszavándorlók közül mindazok, kik vagyon vagy hozzátartozók hiányában már visszaérkezésük pillanatában napi munkára lesznek utalva, a hatóságok részéről kellő támogatást

bitó kigyó fölött is a következő büntető isteni szöveget: „Ellenkezést tesztek közötted és az asszony között, a te ivadékod és az ő ivadéka között, Ő megrontja fejedet és te sarka után leselkedel!”

Hogy ez az Isteni szöveget az Üdvözítőre és az ő anyjára vonatkozik, abban egyetértetek mind az írásk tudós magyarázóit, s ez a mondás a legelső messiási hely az őszövetségi szentírásban.

Hasonló, de még dicsőségesebb az a mondat, a mely János apostolnak Jelenések könyvében olvasható: „Egy nagy jel tűnik fel az égen: egy asszony, kinek öltözete a nap, lábainál a hold és fején tizenkét csillagru korona.” — S elmondja, hogy a sátn ivadéka harcra szállott ez asszony ivadéka ellen.

Ez a hely mintha bővebb magyarázata volna az előbbinek, úgy megegyeznek egymással a vallásos férfiak ihletett látomásai, bár évezredek vannak a két szent író között, csak hogy az utóbbi már akkor írt, mikor a váravárt Messiás megérkezett, mikor az „Ige testté lőn!” Még világosabban szólnak az evangélisták iratai. Ezekben azt olvashatjuk, hogy mikor elérkezett az idők teljessége, elküldé az Isten az ő angyalát Názáretbe, egy szűzhez, a ki Dávid ivadékából való, a kinek neve Mária s így üdvözli őt az Isten anyyala:

„Üdvözlégy, kegyelemmel teljes, az Ur van teveled, áldott vagy te az asszonyok között!”

Ugyancsak tovább azt is olvassuk, hogy később, mikor Mária meglátogatta rokonát Erzsébetet, ez így szabadkozik:

„Honnét van az, hogy Uramnak anyja jó én hozzám?”

„És így üdvözli tovább: „Áldott a te méhednek gyümölcse!”

Azután olvassuk a Mária dicsőítő énekét: „Magasztalja az én lelkem az Urat és örvendez szívem üdvözítő Istenemben. Mert megtekinté szolgálójának alázatosságát; ime mostantól fogva boldognak hirdet engem minden nemzedék. Mert nagy dolgot cselekedett velem a hatalmas és szent az ő neve. És az ő irgalmassága nemzedékről-nemzedékre száll az őt főlőkön. Hatalmas dolgot cselekedett az ő karjával, elszélesztette a szívök szándékában kevélykedőket. Levettette a hatalmasokat a fejedelmi székből és felmagasztalta az alázatosokat. Az éhezőket betöltötte jókkel és a gazdagokat üresen bocsátá. Oltalmába vette Izraelt az ő szolgáját, megemlékezvén irgalmasságáról, a mint szökött atyáinknak, Ábrahámnak és az ő ivadékának örökre.”

Majd előadja későbbben a szent evangélium, hogy

nyerjenek és részükre képességüknek megfelelő munka lehetőleg biztosítottassék.

Elvárom az összes hatóságoktól, hogy ezen nagyfontosságú ügyben szükséges intézkedéseket jelen rendelet értelmében haladéktalanul foganatosítsák.

Budapest, 1907. évi november hó 30-án.

A minister helyett:

Hadik s. k., államtitkár.

Hirdetmény.

4984. sz. — A városi tanács, mint I. főfoku iparhatóság mellett az 1908. évre vonatkozólag működési jogosultsággal bíró 20 iparhatósági megbízott választásának hatánapjánál 1907. évi december 9. napjának d. e. 9. órája a városháza tanácstermében kitűztetik.

Miről városunk iparos és kereskedő lakosai oly figyelmeztetéssel értesítettek, hogy választók és választhatók csak azok, kik az e célra külön összeállított névjegyzékbe felvették s legalább 21 korona III. osztályu kereseti adót fizetnek, hogy a választás szavazati lapok útján titkosan történik s esti 6 óráig tart s hogy a névjegyzék Perccz Samu kiküldött választási elnöknel a választás napjáig a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Rimaszombat, 1907. évi december hó 2. án.

Dr. Kovács, polgármester.

Városi közgyűlés.

Rimaszombat város képviselőtestülete f. évi december hó 3. án délután 4. órakor dr. Kovács László polgármester elnöklésével rendes havi közgyűlést tartott, melyen a városi tisztviselőkön kívül jelen voltak: Bodor István, Boczkó Dániel, Czinke István, ifj. Csapó János, Elthey Frigyes, Grosinger Miksa, Jaczkó Pál, Léway István, Loysch Ödön, Molnár József, id. Rábely Miklós, Rónay Gyula, Soós Ferencz, Sütő István ifj., K. Szabó József, Szabó József, Széman Endre, Szomolnokyi Antal, Tóth Béla, Törköly József, Varga István és Zachar Gusztáv képviselőtestületi tagok.

Elnökölő polgármester üdvözlővén a szép számmal egybegyűlt városi képviselőket, meleg hangon emlékezett meg néhai Barna Imre tiszteletbeli rendőrkapitány elhunytáról, aki hosszú évek során át lelkiismeretes buzgósággal szolgálta Rimaszombat városát, s mindvégig híven és becsülettel töltte be hivatalos állásának tisztjét. Jelenti egyúttal, hogy a város közönségének nevében a megtörlögtetett ravatalára koszorút helyezett, ezzel öhajtván dokumentálni azon általános köztiszteletet és szeretetet, melylyel a város apraja nagyja az ő kedves „Barna bácsiját” életében igaz szeretettel körülrajongta, Végül indítványozza, hogy a fárhadhatatlan tisztviselőnek emlékét a közgyűlés jegyzőkönyvében örökítse meg. — Miután a közgyűlés polgármesternek ezen indítványát egyhangulag elfogadta, az ülést megnyitottnak jelentette ki s a jegyzőkönyv hitelesítésére Jaczkó Pál, Soós Ferencz, Szomolnokyi Antal és Zachar Gusztáv képviselőtestületi tagokat kérte fel.

A napirend első tárgya a kassai m. kir. posta és távirat-igazgatóságának a postahelyiség bérletére vonatkozó átirata volt, melyben az igazgatóság hosszas indoklással azt igyekszik bizonyítani, hogy Rimaszombat város előjárásága jogilag és erkölcsileg kötelezte magát a postahivatal alkalmas elhelyezésére és pedig a jelenlegi állami elemi leányiskola megfelelő átalakításával, mely iránt az alkudozások tényleg már folyamatban is voltak. A szemrehányó hangon tartott átirat tartalmára vonatkozólag városi polgármester határozottan kijelenti: igaz ugyan, hogy ő a m. kir. posta- és távirat-igazgatóságával a postahivatal elhelyezése tárgyában két ízben is folytatott alkutárgyalást, de amennyiben az illető igazgatóság a város képviselőtestülete által megállapított bér-

Mária Betlehem mellett az istállóban világra szüli fiát, a kinek tiszteletére angyali seregek sokasága énekel s előjön őt imádni a föld népe: a szegény pásztorok s eljönnek a napkeleti gazdag királyok. Ezután nem sokszor fordul elő az evangéliumokban Mária, alázatossan félre vonul az elől, a kinek nagy hivatását tudja, csak a gyermekét féltő anya tűnik elő, mikor a 12 éves Jézus elmarad a templomban. — egy ízben a nyilvánosan felépülő könyörög, hogy segítsen a szegény kánai lakodalmasokon, a kiknek elfogyott a boruk, s kérésére a fia a vizet borrá változtatja.

Ezután eltűnik a szemünk elől az anya, nincs róla szó többé, csak a mikor halálra ítélve a kereszten függ Jézus, akkor olvassuk:

„Állának pedig az ő keresztje alatt az ő anyja Mária és a másik Mária (Magdolna) s az a tanítvány a kit szeret vala Jézus.”

S erre a tanítványra (Jánosra) mutatva mondja Jézus az ő anyjának:

„Asszony, ime a te fiad!”

És a tanítványnak:

„Ime a te anyád!”

És ez órátlól fogva a tanítvány magához fogadja őt.

Költői szép remek jelenetek ezek, a melyekben az Üdvözítő anyja föltűnik előttünk olyanformán, mint „viharos éjjel a holdfény, mint meredek szirten a virág!”

S a vallásos költészetnek századokra, évezredekre szóló kuforrása ez a néhány egyszerű bibliai mondat az ő megható naivságában.

De ki vonhatná ki magát igézete alól, mikor egy tisztalelkű szűzről s egy anyáról zengnek e sorok, a kinek fia végtelen szenvedésekkel véres váltságot adott a világ bűnéért? S azt látjuk, hogy édes anyjáról még kinjai között is gondoskodik.

Ezt a tiszteletet, a mit a bibliában látunk kifejezve, bátran megadhatja az édes anyának mindaz, a ki híve az ő Megváltó Fiának, ezzel nem vétkezhetik senki Jézus ellen. S ezt a biblián alapuló tiszteletet bizonyára senki sem fogja megtagadni attól, a ki e világra születte a világ Üdvözítőjét, a kinek emberi formája tőle való s a ki életében gyöngéd szívvvel, szeretettel ragaszkodott az édes anyához.

Ennél többet nem is követelhet senki azoktól, a kik Jézus híveinek vallják magukat s a biblia tiszta forrása legezsebben megjelöli annak tiszteletét, a ki Jézus anyja s mint ilyen: szeplőtelen szűz: Immaculata.

Rimaparti.

összeget és kívánságokat nem volt hajlandó megajánlani és teljesíteni, ez okból vele jogérvényes szerződést nem is köthetett. A szerződéskötés meghiusulásának okát tehát az igazgatóság önönmagában keresse. Egyebekben pedig a városi tanács nevében utasítását kér a közgyűlés-től a jelenlegi állami elemi leányiskola épület földszinti helyiségének bérbeadása, s esetleg a városháza átalakítására nézve.

Behatóan szólottak a tárgyhöz Molnár József és ifj. Sütő István képviselő testületi tagok, kik nem tartották jogosnak a postaigazgatóság szemrehányó hangját annyival is inkább, mivel szerződés megkötése iránt folytatott megbeszélések és eredménytelen alkudozások jogos kötelezettséggel nem birnak, különösen nem akkor, ha a bérelni szándékozó fél az első ízben megajánlott bérösszegeből a második ízbeni kísérletnél 200 k.-val kisebb bérösszeget ígér. Különben indítványozza, indítson a városi előjáróság egy újabb tárgyalást az igazgatósággal a szerződés megkötése iránt azon kijelentéssel, hogy a városnak a posta igazgatóságával szemben eddigéle semmiféle kötelezettsége sincs; továbbá jövedelmet felemészítő kötelezettségek a szerződésbe fel ne véssenek és az átalakított leányiskolai földszinti helyiség bérösszege -- tekintettel a megváltozott drágasági viszonyokra -- 3600 koronában állapítsák meg, melynél olcsóbban a város nem hajlandó bér szerződést kötni. Miután Molnár Józsefnek ezen indítványához ifj. Sütő István is hozzájárult, a közgyűlés azt egyhangulag magáévá tette.

Ezután a vármegyei gazdasági egyesületnek helyiség adás iránti kérvénye olvastatott fel, hogy az általa létesítendő gazdasági gépeket és vetőmagot beszerző és értékesítő szövetkezet részére a jelenlegi leányiskolai szolgálatlakást ingyen használatra adja át 20 évre, az átalakítási költséget természetesen a gazdasági egyesület fedezi. A tanács javaslatára a közgyűlés átadja a kért helyiséget, úgy azonban, hogy az átalakítás valami nagy hátránnyal ne járjon a bérbeadó leányiskolai épületre nézve. Ezzel kapcsolatban ifj. Sütő István felhívta a városi előjáróságot, hogy intézzen megkeresést a gazd. titkárhoz egy, a megye székhelyén égetően szükséges állatkórház létesítése tárgyában.

A budapesti országos gyermekvédő liga választmányába városunk részéről rendes tagnak egyhangulag Molnár József választott meg.

Továbbá a városi képviselőtestületől nyert utasítás értelmében elkészített, a szabadkai malomnak az 1908. évtől bérbeadására vonatkozó bér szerződés került tárgyalás alá. Tanács javaslatára a kijavított szabadkai malmot 700 korona évi bérösszegért Lendvai Pálnak adja ki.

Az 1906 évi ebadóval hátralekötök kimutatása szerint feltüntetett 72 korona behajthatatlan összeg töröltetni határozottatott.

Folyamodó özv. Sárkány Andrásné a szegények intézetébe ingyen lakásra felvételt, Rajzinger Jánosnénak havi 5 korona segély engedélyeztetett.

Végül özv. Robos Pálné és Mihály Zsuzsanna illetőségi ügye tárgyalatott, miután pedig sem az egyik, sem a másik sohasem fizetett a város közpénztárába adót, rimaszombati illetőségűeknek nem voltak elismerhetők.

Több tárgy nem lévén, elnöklő polgármester a közgyűlést bezárta.

Hírek és vegyesek.

Egyházi hírok. A roznányi egyházmegyében következő személyi változások történtek: *Bobák Béla* nagyszuhai és *Bresztovszky István* péterfalusi plébánosok nyugalmába mentek. Szuhára plébános helyettesül *Liptai Ede*, volt szomolnoki plébános helyettes, *Lukács István* Stószra plébánosnak, *Horváth Bálint* tornaszentandrás plébános helyettes, *Fekete Ferenc* Sőregre, *Danics Lajos* Szentsimonba, *Mihály József* Salgótarjánba küldettek káplánokul. *Mayer Manó* nyugalmazott dobsinai plébános és szentszéki tanácsos nov. 30-án elhalt.

Kinevezés. Vármegyénk főispánja a dr. Maurer Arthur halálával megüresedett roznányi járási orvosi állásra helyettesként dr. *Pösch Dezső* volt roznányi városi tisztviselőt nevezte ki. Az új tisztviselő folyó hó 5-én itt volt, letette a hivatalos esküt.

Rehabilitált fősolgabíró. Köztudomású dolog, hogy *Gundelfingen Elemér*, volt rimaszécsi járási számvevő azután, hogy állásából elmozdított, *Osváth Dániel*, rimaszécsi járási fősolgabírót hivatalos ügykörével összefüggő több rendbeli cselekménnyel megrágalmazta. A megrágalmazott járási fősolgabíró a helybeli kir. törvényszék büntető bíróságánál keresett elégtételt, mely bíróság a rágalmozó ellen a fenyítő eljárást folyamatba is tette. A nemrégben megtartott és nagy szenzációt keltett főtárgyaláson azután a rágalmozó Gundelfingen Elemér a kir. törvényszék 500 korona pénzbüntetés megfizetésében, behajthatatlanság esetén pedig 50 napi elzárásban és az ítéletnek a helybeli lapokban való közzétételére kötelezte, illetve ítélte. Az elítélt ezen ítélet ellen a kassai kir. táblához felebbezett, hol az első bíróság ítélete a folyó hó 3-án tartott ülésben egész terjedelmében jóváhagyatott. Ezzel az ítélettel a megtámadott járási fősolgabíró most már teljesen rehabilitáltatott, mert a rágalmozó valótlan bizonyultak. Ezen ítélet megszerzése általános örömet keltett, különösen pedig a rimaszécsi járás választói között, mert *Osváth* fősolgabírót becsületese, derék, ügybuzgó tisztviselőnek ismerik és általános megelégedéssel és szeretettel veszik körül. Ugy halljuk, hogy a megrágalmazott járási fősolgabíró ezzel egyidejűleg fegyelmi vizsgálatot is kért maga ellen, a minnek az eredménye ez után szintén csak kedvező lehet.

Házasság. *Miskolc Lajos* helybeli fiatal cukrászda tulajdonos f. hó 3-án d. u. 1/3 órákor tartotta esküvőjét *Tomay Alos* helybeli szabó mester szép és kedves leányával: *Margittal*.

Halálozás. Egy mindenki által szeretett és becsült férfi hunyt el folyó hó 2-án városunkban. Az egész város jó „Barna bácsi“-ja, ki hosszú életében mindig azon fáradozott, hogy mindenivel csak jót tegyen, rövid betegsége után 76 éves korában meghalt. Nem volt e város és messze vidékén ember, ki a jó lelkű, mindenivel barátságos és készséges öreg urat ne ismerte, ne szeretete volna. Boldog volt, ha valakinek szíveséget

tehetett, s azokhoz, kiket szeretett őszinte, meleg ragaszkodással vonzódt. Bálványozta a gyermekeket, s mindig kedveskedett nekik édességekkel. De komoly munkára is használható volt, s bizony sokszor nehéz kérdéseket oldott meg az ő egyszerű, de józan gondolkodásával. — Mikor a katonai nagy gyakorlatok voltak, szinte passzióval végezte az elszállásolás nehéz feladatát. Általában ez volt az eleme A sorozások, a katonai ügyek — ezekben mindig afaít volt és sok embernek tett e téren lekötelező nagy szíveséget. Ünnepek, temetések, vendéglátások alkalmával ő mindig készséges, figyelmes és tapintatos volt — Hosszas működési ideje alatt kitüntetések is érték, tiszteletbeli rendőrkapitánnyá nevezetett ki, majd a koronás arany érdemkeresztet s legutóbb a bolgár polgári érdemrend IV. osztályát kapta meg. A tisztas férfit e kitüntetések szíve mélyéig meghatották, s jöttevőre mindig szeretettel és hálával gondolt. A város polgársága is elismeréssel adózott neki, mert megválasztotta városi képviselőtestületi és törvényhatósági bizottsági taggá, mire ő mindig büszke volt, s nem is maradt el sóba egy gyűlésről sem — Csak nemrégiben nyugdíjazták őt a városnál, s ekkor összes érdemrendjeit felrakva — diszben jelent meg a képviselőtestület előtt, hálás köszönetet mondva a mindenkor tapasztalt jóindulatért, s ígéretet tett arra, hogy holta napjáig mindig teljes készséggel és minden erejével fogja szolgálni e város közügyét. „Ut desint vires, tamen est laudanda voluntas.“ Tudjuk jól, hogy már nem igen lehet igénybe venni a tisztas öreg urat a közéleti szolgálatában, de mégis elismeréssel fogadtuk a megnyilatkozó jó szándékot. — Nem sokáig élvezte jól megérdemelt nyugdíját a derék ember, ki az olasz hadjáratban is részt vett, s alacsony sorsból jutott arra a polczra, melyet mint igazi selfademan — sikerült közbizalom és közszeretet mellett elérnie. Az edzett, katonás embernél erősebb volt az idő vasfoga, s a gyilkos kór, mely elragta élete fáját. Folyó hó 2-án kiszenvedett; s halála őszinte részvétet keltett e város minden lakójában. Hült tetemeit folyó hó 3-án impozáns részvét mellett temették el, ravatalára a város és számos család helyezett koszorut.

Ünneplés. A helybeli izraelita hitközség, *Singer S. Leó* főrabbi tiszteletére 25 éves lelkészi jubileuma és azon alkalmából, hogy a „Kötelességtan“ című érdekes művét kiadta, folyó hó 2-án bankettet rendezett a Vadász-kürt szálloda helyiségében. Mintegy 60 hitközségi tag vett részt a vacsorán, melyen az első felköszöntőt dr. *Cziner Miksa* hitközségi elnök mondotta az ünneplésre, párhuzamot vont egy gazdag és szegény hitközség ajándéka közt, a gazdag hitközség sokat adhat, a mi hitközségünk — ugymond — szegény, de ajándéka van oly becses, mint bármely gazdagnak, mert tiszta szívből jön, ez pedig minden hitközségi tagnak lelkésze iránt érzett őszinte ragaszkodása, szeretete és tisztelete. — Utána az ünneplést szólalt fel a feszült figyelemmel hallgatott, remek beszédében a hitközséget egy terebélyes fához hasonlította, melynek árnyékában egy tikkadt vándor fardalmait kipihente, édes gyümölcséből éhségét lecsillapította és a törvénél fakadó forrás vizéből szomjúságát eloltotta s midőn a vándor kipihenve tovább indult, azt kérdezte, hogy mivel áldja meg, hisz’ ugyis megvan pihenést nyújtó lombosára, megvan éltető gyümölcse és enyhítő forrásvíze. Ő is e hitközség árnyékos lombjai alá jött megpihenni, mivel áldja meg a hitközséget, hisz’ lombjai megvannak s szemmeláthatólag növekedik, vannak kedves gyümölcsei: a gyermekek, kik a vallás- és haza szeretet tiszta forrásából enyhítik szellemi szomjukat. A hitközség felvirágzására emeli poharát! Azután dr. *Weinberger Rezső* az ünneplést nejt és családját, *Csillag Mór* a hitközség vezetőjét: dr. *Cziner Miksa* elnököt és *Weisz Dávid* alelnököt, egy másik felköszöntőjében pedig a hitközség diszelnökét: dr. *Lichtschein Adolfot* köszöntötte fel, ki a hitközség körül közel félszázadon át hivataltal érdemeket szerzett. *Lévai Izsó* az ünneplést rendezőit: *Grosinger Miksát* és *Lefkovicz Ferenczet*, *Grosinger Miksa* pedig *Kosiner Vilmost* és nejt éltette a jó, izletes vacsoráért. Végül dr. *Witt Sándor* egy humoros és általános tetszést aratott felköszöntőben az egymás iránti őszinte megbecsülésre és egyetértésre üritette poharát. — A társaság kedélyes hangulatban a hajnali órákig maradt együtt.

Felolvasás a Casinóban. Mint lapunk mult számában jeleztük, folyó hó 15-én, vasárnap délután 3 órákor *Dr. Veres Samu* főgimn. tanár a helybeli kaszinóban felolvasást tart a *képművészetek fejlődéséről*. Az előadást esetleg vetített képek fogják érdekesebbé tenni, ha ugyan addig a diapositiv képek beszerezhetők lesznek. A felolvasásra felhívjuk a kaszinó tagjainak figyelmét.

Esküvő. *Ernyei Vilmos* az egyesült magyarhoni tüveggyárak ujtantalvölgyi telepének volt főtisztviselője, ki jelenleg a központba van beosztva, mult hó 24-én tartotta esküvőjét a helybeli izraelita templomban *Neumann Mór* ujtantalvölgyi kereskedő bájos leányával: *Erzsikével*. A fiatal párhoz *Singer S. Leó* kertületi főrabbi szép beszédet intézett.

Megebizottsági tagválasztás. A *Barna Imre* tb. rendőrkapitány elhalálozásával megüresedett törvényhatósági bizottsági tagsági hely folyó hó 16-án lesz választás utján betöltve. Mint halljuk, legtöbb reménye dr. *Gyürky Pál* városi főjegyzőnek van a megválasztásra, mert hivatali elődjei is mindig tagjai voltak a törvényhatósági bizottságnak.

Halálozás. Városunk egyik régi, tisztességes polgárosszonya: *Mindszenty Szabó Jánosné* sz. Ujváry Borbála hunyt el folyó hó 4-én 82 éves korában. Az elhunyt — kiben *Gedeon János* kir. főmérnök neje édes anyját gyászolja — folyó hó 6-án nagy részvét mellett temették el.

Jótevény nagybirtokos. Annak idején röviden közöltük, hogy *Knöpfler Károly* kokovai nagybirtokos és gyáros 6000 koronás alapítványt tett a kokovai kisdudóvá javára. Most bővebben arról értesülünk, hogy a jószívű és nemes gondolkodású nagybirtokos ezen alapítványát kizárólag magyarosítás céljából tette sőt az alapító oklevélben világosan kikötötte, hogy csakis magyar ajku óvónó legyen alkalmazható. E mellett arról is értesülünk, hogy *Knöpfler Károly* már a jolsvai siket néma intézet javára is, és más kulturális, hazafias czélokra is több száz koronás alapítványt tett és most sem késik nagy szorgalommal gyűjtött tekintélyes vagyó-

nából ott, hol jó szolgálatot tehet, a jótevény, nemes és különösen a hazafias czélokra áldozni. Midőn ezt örömmel közöljük, jelenteni kívánjuk azt is, hogy *Knöpfler Károly* a közügyeknek is mindenkor szolgálatra kész ügybuzgó bajnoka és sáfára, s jövőre is reméljük, hogy azon a nemzetiségi vidéken ez irányban nemes törekvését a haza és közügy érdekében nem szünik meg kifejtetni.

Gyász. *Szászi Kovách Géza* helybeli kir. aljárásbi őt mely gyász érte, amennyiben édes atyja: *Szászi Kovách Albert Béla* 48—49-iki honvédtüzérhadnagy, *nyugv.* Coburg hercegi uradalmi gazdaszt, a csepai egy. prot. egyház felügyelője november hó 27-én 79 éves korában elhunyt Csépan. 29-én nagy részvét mellett temették el.

A rimaszombati kaszinó ünnepélyrendező bizottságból azon értesítést kaptuk, hogy az 1908. évi jan. havára tervezett felolvasásra már előbb sikerült megnyernie a nagytudású s kedvelt felolvasót *Hanvay Zoltán* urat a ki is felolvasását 1908. évi január 12-ik napjának d. u. négy óráján fogja a kaszinó helyiségeiben megtartani. A tudós hanvai remete ez uttal sportremiscentiáiból választotta tárgyát, mely iránt már a felolvasó köztisztviselőben álló írói egyénisége miatt is általános az érdeklődés.

Hangverseny. A helybeli egy. prot. főgimnázium ifjúsága folyó hó 14-én az intézet tornacsarnokában táncszal egybekötött jótevényczélú hangversenyt rendez, belépő díj: Utóhely 2 kor. 20 f., állóhely 1 kor. diákjegy 60 fill. — kezdete este fél 8 órákor.

Teaestély Nyustyan. A szó helyes értelmében, vett, „fényesen sikerült“ estély volt Nyustyan, folyó december hó 3-án. E nap estéjén ugyanis mindvégig a legjobb kedélyhangulatban lefolyt társas összejövetelet rendezett a nyustyai központi vendéglő termében vidéki intelligenciánknak kedélyes czim alatt összetartó kapcsa: a pörkölt kedvelő társaság. Elnöke: *Remenyik Aladár* tb. fősolgabíró, — pénztárosa: *Volko Viktor* járási számvevő. Tehát — teaestély volt az egyszerű hivatalos czim, a mely az oly igazán distingváltságú uri közönséget ezuttal is majdnem a teljes számban egytívű edesgette. Miért és ugyan mi czéloból? Nos, oly annyira közel fekvő mindgyikünknek: jóleső emberies és komoly magyar hazafias czél szolgálatában. . . Nem tuzunk, ha ezt állítjuk — fényes estélyünkről. — Hébe-hóba szép szerével elmulatni, kedélyünket felfrissíteni: ugyan kicsoda ne szeretné, ne kívánná magának? Hisz’ a jókedv csak olyan életszükség, mint a darab kenyér. . . Am, a mi összejöveteleink — mulatságos oldaluk mellett — más nemes czélt is szolgálnak. Terjesztik a magyarságot. . . Igen, mi összejövünk, hogy társadalmunk szettagoltságába ma oly szükséges és annyira nélkülözött összetartást hozunk bele. Mi mulatunk, hogy hivatásunk ezen gondja, baja és sokszor borús égre a kedély derűjével hirtünk fényt, világosságot, életet. . . Mi saját szerű összejöveteleinkben az idegen nyelven beszélő, de a mellett jó honfitársaink között az őszinte kölcsönös megbecsülést s a magyar hazafias egyetértés összetartó szellemét ápoljuk, fejlesztjük. Így jut érvényre körünkben a régi helyes életczél: „Dulce et utile.“ Mint jó barátok, kedves szerető családjaikkal együtt — az élet zajló, viharozó tengerén — kis vidéki társadalmunkban, hullámveréstől ment, pihenő pontot, révszigetet kerestünk, a hol a bus magyar lélek jó kedvre derül, — a szív dalba fog és — a jó cigányzene hallatára tánczra perdül a lelkes öreg vezér — a mi jó „Berezi bácsink“ példáján a többi fiatalabb gárdista is. . . A hol valóban a legönzetlenebb ideális barátság képében nyilvánul meg az együttérzés, a mely, — hogy példát mondunk — a komoly kötelességtudó állomásfőnök és a derék, tisztelt vasuti pénztárnok, — az idegen ajku, de műveltlekű barátságos gyári igazgató urban és mindnyájunk irányában és viszont, de főleg: a példás buzgalmu elnök, tb. fősolgabíró és jeles számvevője, vagy még inkább — a két régi jó barát — a finom táncmulatságok és társas estélyek lelke — a két „Aladár“ szívében-lelkében ujjal föléled és mint a fénylő nap áldó sugarát szerte hinti fényét és közvetlen melegéget az egész kedvre diért társaságra. Hát még ama bájos, kedves hölgykorszor, a maga hódító kellem és szépségével, fesztelen jó kedv és lebilincselő nyájasságával, valóban minő bűvös bájos képet alkotott. . . Am, ok nem a legujabb párisi divat külsőies fény és ruha pompájával, hanem a lélek és a női kedély felülmulatlan varázs-hatalmával hódítottak, osztatlan tetszésnyilvánításokra ragadtak. . . És pedig ugy az estély középpontjában, az illően diszített és megrakott hosszú fehér asztal köré tarkázottan sorakozva, valamint a jó magyar eszárás és francia négyes (tiz pár tánczolta!) könnyű lenge lépéssel, kecses mozdulatlan járása közben. . . Ilyen vonzó, elragadó élőkép, rajta annyi szeretetreméltósággal, bűvös-varázsszal csakis ok, a mi nemtőink, mennyből alászállt földi angyalaink — a mi szép hölgyeink képesek elővarázsolni. . . Képzelné lehet tehát, hogy az ilyen bűvös körben a legteljesebb tiszta összhang, jóleső vidám hangulat mellett, bor, sör, tea, jó cigányzene, dal közt mulatva, társalogva, tánczolva — mily édes — kellemesen telt el az est, ha az éppen az éjjel utáni 3 óraig nyult is belé a sötét, hideg, borongó deczemberi éjszakába. . . A szép estély fényét a következő diszes hölgy közönség biztosította: Nagelschnitz Nándorné, Remenyik Aladárné, Schmeisz Jánosné, Dr. Hruska Jánosné, Özv. Glózer Jánosné, Anna leányával, Özv. Hrebenda Agostné, Özövek Bertalanné, Aranka leányával, Takács Jánosné, Kolbenhayer Józsefné, Volko Viktorné, Purjesz Ignáczné, Terényi Jánosné, Demeter Miklósné, Mispál Frigyesné, urnók — az urak közül jelen voltak: a megnevezett urnók férjei, és számosan a vidékről. A kellemesen eltöltött, kedélynemesítő estélyről bizonyára valamennyien azon hó óhajjal tértünk vissza családi tűzhelyeinkre: vajha a beálló téli hónapok alatt az ilyen kedélyes összejöveteleken — Remenyik Aladár, elnökünk dicséretes buzgalmból — minél gyakrabban lennénk szerencsések részesülni.

Köszönetnyilvánítás Mindszoknak, kik boldogult édes anyánk: *özv. Mindszenty Szabó Jánosné* elhunyt alkalmából részvétüket fejezték ki s a végítzettség-tételen megjelentek, ez uton mondunk hálás köszönetet. Rimaszombat, 1907. decz. 6. *Gedeon János és neje szül. Mindszenty Szabó Róza.*

